

Oponentský posudek na magisterskou diplomovou práci Bc. Romana Leontovyče: Druhové spektrum plžů rodu *Radix* a jejich význam v přenosu motolic v ČR

Předložená práce pana Bc. Romana Leontovyče je studií na pomezí dvou zoologických oborů – parazitologie a malakozoologie. Svým způsobem se snaží řešit pomocí různých metodických přístupů vztah mezi parazitem, mezihostitelem, mimo jiné se zabývá taxonomickým postavením druhů plovatkovitých plžů rodu *Radix* jako významných přenašečů motolic. Věru nelehký úkol, neboť právě plži rodu *Radix* jsou jedním z nejdiskutovanějších mezi malakology, co se týče jejich taxonomie, a to ať již na úrovni specifické, či subspecifické.

Diplomová práce má celkem 95 stran včetně tabulek, obrázků a příloh, jejichž zalomení do textu je plynulé a přehledné. Členění práce odpovídá požadovaným standardům na diplomové práce odborného zaměření. Úvodní kapitola s vytýčením základních cílů střídá podrobně zpracovaný literární přehled, velmi detailně následuje kapitola o použitých metodách a materiálu. Výsledky jsou vhodně komentovány v diskusní části. Předložená práce obsahuje krátký a úderný závěr, na konci je doplněna o seznam použité literatury a detailně zpracované přílohy.

Práce Bc. Leontovyče si klade čtyři základní cíle:

1. Sběr plžů rodu *Radix* na území ČR z důvodu ověření možnosti přenosu motolice *Fascioloides magna*.
2. Vypracování fylogenetické analýzy rodu *Radix* sekvenací dvou genů ITS2 a 16S.
3. Determinaci plžů podle morfologie pohlavní soustavy a konchologických znaků v konfrontaci s výsledky molekulárních metod.
4. Sledování vnímavosti vybraných druhů rodu *Radix* k nákaze motolicemi *Fascioloides magna* a *Trichobilharzia regenti*.

Je zřejmé, že pan Bc. Roman Leontovyč udělal velký kus práce a kladené cíle se mu podařilo splnit. K práci mám tyto připomínky a komentáře:

- text oplývá řadou drobných překlepů a nejasností kolem citované literatury, které evidentně vznikly při chvatném dokončování rukopisu. V přehledu použité literatury chybí řada titulů, některé tituly mají jiné roky vydání dané práce a nesouhlasí tak s reálným rokem publikování. Vzhledem k jejich množství jsem je vyznačil přímo v textu v mé kopii a nebudu je dále vypisovat.

- tzv. standardizační komůrka na polohování měřených ulit je sice novým pokusem, jak získat širokou škálu přesných údajů o rozměrech ulit, ale ulita pro měření musí být v pevně daných

polohách (základní, vrcholové, píštelové, boční, týlní), což zde nebylo dodrženo. Obávám se, že řada naměřených údajů je tak nesprávná a v podstatě nevyužitelná.

Celkově je předložená práce nesporně nesmírně kvalitním a cenným příspěvkem, který prohlubuje znalosti o vztazích plžů jako přenašečů motolic, zejména však široce pojatou parazitologickou část, ke které nemám zvláštních připomínek. Je zřejmé, že jsme se i díky této práci přesvědčili, že rod *Radix* je velmi složitý oříšek a na finální vyřešení taxonomického postavení jeho jednotlivých druhů si budeme muset ještě dlouho počkat.

Po odstranění formálních nedostatků a případném přepočítání sporných konchometrických znaků bude diplomová práce jistě základem kvalitní publikace.

Z uvedených důvodů hodnotím předloženou magisterskou práci Bc. Romana Leontovyče jako velmi dobrou a mohu ji plně doporučit k obhajobě.

V Praze 5.9.2011

RNDr. Jaroslav Hlaváč, Ph.D.

Národní muzeum, Zoologické oddělení

Geologický ústav AV ČR, v.v.i., Laboratoř environmentální geologie a geochemie